

**UJEDINJENE
NACIJE**



Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-09-92-PT
Datum: 13. april 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orie, predsjedavajući
sudija Bakone Justice Moloto
sudija Christoph Flügge

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 13. aprila 2012.

TUŽILAC

protiv

RATKA MLADIĆA

JAVNO

**TREĆA ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA
FORMALNO PRIMANJE NA ZNANJE ČINJENICA O KOJIMA
JE PRESUĐENO**

Tužilaštvo:
g. Dermot Groome
g. Peter McCloskey

Obrana Ratka Mladića:
g. Branko Lukić
g. Miodrag Stojanović

I. ISTORIJAT POSTUPKA

1. Dana 9. decembra 2011. godine tužilaštvo je podnijelo zahtjev u kojem je od Vijeća zatražilo da formalno primi na znanje određene činjenice o kojima je presuđeno (dalje u tekstu: Zahtjev, odnosno Predložene činjenice).¹ Dana 19. januara 2012. godine Vijeće je obavijestilo strane u postupku da će po Zahtjevu donijeti tri zasebne odluke, od kojih će se svaka ticati po jednog od tri Dodatka vezana za Predložene činjenice.² Dana 28. februara 2012. godine Vijeće je donijelo prvu odluku po Zahtjevu, u kojoj je obradilo Predložene činjenice iz Dodatka A (dalje u tekstu: Prva odluka).³ Strane u postupku su takođe obaviještene da će procedura vezana za dokaze u postupku pobijanja biti predmet posebne odluke.⁴ Dana 21. marta 2012. godine, Vijeće je donijelo Drugu odluku po Zahtjevu, u kojoj se bavilo Predloženim činjenicama sadržanim u Dodatku B (dalje u tekstu: Druga odluka).⁵ Za potpuni istorijat postupka, Vijeće upućuje na paragrafe od 1. do 3 Prve odluke.

II. ARGUMENTACIJA STRANA U POSTUPKU

2. Tužilaštvo traži da Vijeće formalno primi na znanje 1.210 Predloženih činjenica sadržanih u Dodatku C Zahtjevu.⁶ Odbrana se protivi tome da Vijeće formalno primi na znanje svih 1.210 Predloženih činjenica.⁷ Vijeće podsjeća i upućuje na argumentaciju strana u vezi s formalnim primanjem na znanje Predloženih činjenica od strane Vijeća, izloženu u Prvoj odluci.⁸

III. MJERODAVNO PRAVO

3. Vijeće podsjeća i upućuje na mjerodavno pravo kojim su regulisani zahtjevi za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno, na osnovu pravila 94 Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik), koje je izloženo u Prvoj odluci.⁹

¹ Zahtjev tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno, 9. decembar 2011. godine.

² T. 171.

³ Prva odluka po Zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno, 28. februar 2012. godine.

⁴ Prva odluka, par. 9.

⁵ Druga odluka po Zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno, 21. mart 2012. godine.

⁶ Zahtjev, par. 1, 17-19, 33, Dodatak C.

⁷ Odgovor odbrane na Zahtjev tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno od 9. decembra 2011., 1. februar 2012. (dalje u tekstu: Odgovor). Zbog tehničke greške, odbrana je 2. februara 2012. podnijela *corrigendum* Odgovora (*Corrigendum* Odgovora odbrane na Zahtjev tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno od 9. decembra 2011., 2. februar 2012.), par. 17.

⁸ Prva odluka, par. 4-5; V. Zahtjev, par. 1-2, 4-7, 10-11, 13-14, 24; i Odgovor, par. 7-8, 13-14, 19, 21.

⁹ Prva odluka, par. 6-8.

IV. DISKUSIJA

A. Opšte napomene

4. Vijeće podsjeća i upućuje na odjeljak Opšte napomene iz Prve odluke, u vezi sa sljedećim: 1) posmatranje Predložene činjenice u kontekstu;¹⁰ 2) formalno primanje na znanje opštepoznatih činjenica na osnovu pravila 94(A);¹¹ 3) navođenje kao izvora dijelova neke presude Žalbenog vijeća;¹² i 4) slučajevi gdje se neka Predložena činjenica odnosi na dokument u kojem se nešto navodi ili se o nečemu izvještava.¹³ Vijeće takođe podsjeća i upućuje na odjeljak Opšte napomene iz Druge odluke u vezi s upućivanjem na višestruke izvore iz raznih presuda.¹⁴ U skladu s pravilom 94(A), Vijeće formalno prima na znanje Predložene činjenice br. 1676-1677, 1947 i 1958. Predložena činjenica br. 1675, koja predstavlja opštepoznatu činjenicu, neće se dalje razmatrati jer je repetitivna u odnosu na Predložene činjenice br. 1676-1677.

5. Kada je riječ o opštim prigovorima odbrane, Vijeće podsjeća i upućuje na odjeljak Diskusija iz Prve odluke, u vezi sa sljedećim: 1) formalno primanje na znanje velikog broja Predloženih činjenica ne utiče *per se* na pravičnost suđenja;¹⁵ 2) slučajeve kada Vijeće obavezuju odluke drugih pretresnih vijeća u vezi s Predloženim činjenicama;¹⁶ 3) uspostavljanje primjerene ravnoteže između pravičnosti i ekspeditivnosti suđenja;¹⁷ 4) upućivanje na pogrešne paragrafe presuda iz kojih činjenice potiču;¹⁸ i 5) formalno primanje na znanje Predloženih činjenica koje se odnose na vojna pravila i propise.¹⁹

6. U slučajevima kad se uvjerilo da samo dio neke Predložene činjenice ispunjava uslove za formalno primanje na znanje, Vijeće će formalno primiti na znanje samo taj konkretni dio. Dodatak ovoj odluci sadrži spisak činjenica o kojima je presuđeno, koje je Vijeće preformulisalo ili redigovalo. Vijeće neće redigovati Predložene činjenice ukoliko se radi o greškama u pisanju, kao što je dodavanje tačke na kraju rečenice, osim ako nije potrebno izvršiti i neku drugu preformulaciju.

¹⁰ Prva odluka, par. 10. Na primjer, Predložene činjenice br. 1779 i 1781-1782 treba čitati zajedno radi konteksta.

¹¹ Prva odluka, par. 17.

¹² Prva odluka, par. 16. To se odnosi na Predložene činjenice br. 1838, 1841, 1868, 2527 i 2821.

¹³ Prva odluka, par. 13. To se može ilustrovati, na primjer, ocjenom Predložene činjenice br. 2844. Vijeće će formalno primiti na znanje činjenicu da se u izvještaju SRK-a od 30. juna 1995., koji je potpisao komandant SRK-a general Dragomir Milošević, navodi da su artiljerijske snage precizno uzvratile na muslimanske artiljerijske napade i da su u jednom takvom odgovoru 28. juna pogodile radio-televizijski centar BHRT[V] i da je taj medijski centar lagao o pravednoj borbi srpskog naroda. Vijeće neće formalno primiti na znanje tačnost opisa činjenica u tom izvještaju.

¹⁴ Druge odluka, par. 6.

¹⁵ Prva odluka, par. 12.

¹⁶ Prva odluka, par. 19.

¹⁷ Prva odluka, par. 11.

B. Predložena činjenica mora biti jasna, konkretna i mora se moći identifikovati

7. Vijeće podsjeća i upućuje na svoju Diskusiju iz Prve odluke u vezi s razlikom između činjeničnog zaključka koji donese neko pretresno vijeće i pukog navođenja dokaza koji su mu predloženi.²⁰

8. Vijeće napominje da je Prvostepena presuda u predmetu *Tužilac protiv Stanislava Galića* (dalje u tekstu: Prvostepena presuda u predmetu *Galić*) formulirana na takav način da neki odjeljci sadrže i navođenje dokaza i činjenične zaključke koje je donijelo Pretresno vijeće. Pri izboru Predloženih činjenica, tužilaštvo je često upućivalo Vijeće na one dijelove Prvostepene presude u predmetu *Galić* u kojima se (ponovo) iznose i razmatraju dokazi. Na primjer, Predložena činjenica br. 2415, koja predstavlja iskaz koji je dao jedan svjedok u vezi s incidentom granatiranja Alipašinog Polja 22. januara 1994. godine, glasi:

Svjedok AI rekao je u svom iskazu da je ujutro bilo posebno mirno i da nije bilo pucnjave.

Na osnovu svjedočenja tog svjedoka i drugih dokaza koji su mu predloženi, Pretresno vijeće u predmetu *Galić* izvelo je sljedeći zaključak:

Napad je izvršen na dan koji je bio miran i u vrijeme zatišja u neprijateljstvima.

Taj zaključak je tužilaštvo takođe podnijelo kao Predloženu činjenicu br. 2427. Shodno tome, Vijeće će dalje razmatrati Predloženu činjenicu br. 2427, a ne Predloženu činjenicu br. 2415.

9. Tužilaštvo nije uvijek na sličan način upućivalo Vijeće na dijelove Prvostepene presude u predmetu *Galić* u kojima Pretresno vijeće iznosi svoje konstatacije, već je podnijelo neke Predložene činjenice koje potiču iz paragrafa u kojima se samo govori o tim dokazima. Međutim, u nekim slučajevima, kada je Vijeće lako moglo utvrditi da je Pretresno vijeće u predmetu *Galić* određeni dio dokaza, koji predstavlja Predloženu činjenicu, kasnije ponovo navelo ili prihvatilo pri donošenju zaključaka, Vijeće će dalje razmotriti te Predložene činjenice u svrhu njihovog formalnog primanja na znanje. U vezi s incidentima snajperskog djelovanja i granatiranja (Poglavlje III, "Činjenični i pravni zaključci", odjeljak C, pododjeljci 1-3), izgleda da je Pretresno vijeće u predmetu *Galić* na dva načina prihvatilo dokaze koji su mu bili predloženi. Prvi slučaj je kada poslije diskusije o dokazu slijedi eksplicitno prihvatanje opisa incidenta, onako kako ga je

¹⁸ Prva odluka, par. 20.

¹⁹ Prva odluka, par. 18.

²⁰ Prva odluka, par. 22-23.

prepričao svjedok, od strane Pretresnog vijeća.²¹ U tim situacijama, Vijeće se uvjerilo da je Pretresno vijeće u predmetu *Galić* donijelo zaključke o svim pojedinostima incidenta, osim ako postoji indikacija da određeni dio nije prihvaćen.²² Drugi slučaj se odnosi na situacije kada je jasno da Pretresno vijeće ponavlja neke dijelove dokaza u svojim zaključcima i na osnovu formulacije i konteksta je jasno da je Pretresno vijeće donijelo zaključke o tim konkretnim dijelovima dokaza. Vijeće se uvjerilo da te Predložene činjenice predstavljaju činjenične zaključke Pretresnog vijeća u predmetu *Galić*. Na primjer, Predložena činjenica br. 2499, koja potiče iz paragrafa 454 i predstavlja svjedočenje osobe poznate kao svjedok AF u predmetu *Galić*, kasnije je u velikoj mjeri potvrđena u paragrafu 491 Prvostepene presude u predmetu *Galić*. Iako tužilaštvo nije uputilo na paragraf 491 kao izvor Predložene činjenice br. 2499, Vijeće će je razmotriti pri donošenju odluke.²³ Shodno tome, Vijeće će izmijeniti Predloženu činjenicu br. 2499 u skladu s paragrafom 491.²⁴ Vijeće ističe da će samo oni dijelovi Predložene činjenice koji se zaista ponovo navode u zaključcima Pretresnog vijeća biti dalje razmotreni i ispitani po drugim kriterijumima za formalno primanje na znanje.

10. U skladu s Opštim napomenama vezanim za slučajeve kada se Predložena činjenica odnosi na dokument u kojem se nešto navodi ili se o nečemu izvještava,²⁵ Vijeće će dalje razmotriti Predložene činjenice iz poglavlja III, odjeljka C, pododjeljaka 1-3 Prvostepene presude u predmetu *Galić*, iako one potiču iz onog dijela Presude u kojem se diskutuje o dokazima, ali je iz formulacija koje je Pretresno vijeće koristilo jasno da se sadržina tih dokaza implicitno ocjenjuje i prihvata.²⁶

11. Osim toga, Predložene činjenice koje potiču iz poglavlja III, odjeljka B Prvostepene presude u predmetu *Galić*, sadrže istorijske činjenice koje se odnose na raspad Socijalističke Federativne

²¹ Na primer, posljednja rečenica par. 267 Prvostepene presude u predmetu *Galić* glasi: "Pretresno vijeće je uvjereno da se incident odvio onako kako ga je ispričao svjedok"; dok se u prvoj rečenici par. 375 navodi sljedeće: "Većina je uvjerena da se granatiranje [...] 1. juna 1993. dogodilo kao što su opisali očevici."

²² Predložene činjenice br. 2239-2249 Pretresno vijeće prihvata u cjelosti u posljednjoj rečenici par. 267 Prvostepene presude; Predložene činjenice br. 2267-2271 i 2273-2274 prihvataju se u cjelosti u par. 319; Predložene činjenice br. 2364-2368 i 2370-2383 prihvataju se u cjelosti u par. 375; Predložene činjenice br. 2585-2594 prihvataju se u cjelosti u posljednjoj rečenici par. 547; Predložene činjenice br. 2606-2613 prihvataju se u cjelosti u par. 248; Predložene činjenice br. 2629-2635 prihvataju se u cjelosti u posljednjoj rečenici par. 519; Predložena činjenica br. 2638 prihvata se djelimično u posljednjoj rečenici par. 520; Predložene činjenice 2646-2653 prihvataju se u cjelosti u posljednje dvije rečenice par. 552; Predložene činjenice br. 2664-2671 i 2673 prihvataju se u cjelosti u posljednjoj rečenici par. 273; i Predložene činjenice br. 2694-2703 prihvataju se u cjelosti u par. 279.

²³ Isto tako, Predloženu činjenicu br. 2017 Pretresno vijeće je potvrdilo u par. 591 Prvostepene presude; Predložene činjenice br. 2018-2019, 2039, 2048, 2134-2135, 2159 i 2161 potvrđuju se u par. 583; Predložene činjenice br. 2093 i 2094 potvrđuju se u par. 509; Predložena činjenica br. 2224 djelimično se potvrđuje u par. 355; Predložena činjenica br. 2227 djelimično se potvrđuje u par. 355 i fusnoti 1123; Predložena činjenica br. 2396 potvrđuje se u par. 382; Predložena činjenica br. 2482 potvrđuje se u par. 463; i Predložena činjenica br. 2680 djelimično se potvrđuje u par. 276.

²⁴ Slično tako, Predložena činjenica br. 2227 biće izmjenjena u skladu s izvornom presudom.

²⁵ V. gore, par. 4.

²⁶ To je slučaj, na primjer, s Predloženim činjenicama br. 2444 i 2458.

Republike Jugoslavije²⁷ i, kao takve, predstavljaju činjenične zaključke Pretresnog vijeća u predmetu *Galić*, koji se stoga mogu formalno primiti na znanje, pod uslovom da zadovoljavaju ostale kriterijume za formalno primanje na znanje.

12. Najzad, u poglavlju IV Prvostepene presude u predmetu *Galić*, činjenični zaključci se uglavnom nalaze u pododjeljcima pod naslovom “Zaključci”. Vijeće će stoga dalje razmotriti Predložene činjenice koje potiču iz drugih pododjeljaka tog poglavlja samo onda kada je na osnovu formulacija i konteksta jasno da te Predložene činjenice predstavljaju činjenične zaključke Pretresnog vijeća.²⁸

13. U Prvostepenoj presudi u predmetu *Tužilac protiv Dragomira Miloševića* (dalje u tekstu: Prvostepena presuda u predmetu *Dragomir Milošević*), konstatacije Pretresnog vijeća u vezi incidentima snajperskog djelovanja i granatiranja nalaze se pod naslovom “Zaključci” u poglavlju II - “Dokazi”, odjeljak E, pododjeljci 4-6. Pododjeljak 5 ne sadrži “Zaključke”. Vijeće smatra da u tom pododjeljku samo Predložene činjenice br. 2090 i 2109 predstavljaju činjenične zaključke Pretresnog vijeća. U vezi s pododjeljcima 4 i 6, imajući u vidu strukturu te Prvostepena presude, Vijeće neće dalje razmatrati Predložene činjenice koje se nalaze van odjeljaka pod naslovom “Zaključci”, osim u dvije situacije koje se navode dalje u tekstu.

14. Prva situacija je kada je na osnovu formulacije ili konteksta u kojem se Predložene činjenice nalaze jasno da one predstavljaju konstatacije Pretresnog vijeća u predmetu *Dragomir Milošević*. To se može ilustrovati Predloženom činjenicom br. 2804, koja potiče iz paragrafa 342 Prvostepene presude u predmetu *Dragomir Milošević* i nalazi se, prema tome, izvan odjeljka “Zaključci”. U toj Predloženoj činjenici se navodi sljedeće:

Sedrenik [je] bio civilno područje, odnosno područje naseljeno civilima.

U izvornoj presudi, ta činjenica glasi:

Na osnovu svjedočenja Derviše Selmanović, Nedžiba Đoze, Tarika Žunića i potpukovnika Koningsa, Pretresno vijeće konstatuje da je Sedrenik bio civilno područje, odnosno područje naseljeno civilima.

Jasno slijedi da Predložena činjenica br. 2804 predstavlja činjenični zaključak Pretresnog vijeća u predmetu *Dragomir Milošević* i stoga će biti dalje razmotrena.²⁹

²⁷ V. Prvostepena presuda u predmetu *Galić*, par. 191. Pretresno vijeće kaže da će se “posveti[ti] [...] događajima koji su prethodili periodu na koji se odnosi Optužnica radi boljeg razumijevanja predmetnog konteksta, konkretno istorije sloma Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije [...], koji je opisan u ranijim presudama Međunarodnog suda i koji se ovdje ne treba ponovo naširoko obrazlagati [...]”

²⁸ To je slučaj, na primjer, s Predloženim činjenicama br. 1774 i 1775.

²⁹ To je slučaj s Predloženim činjenicama br. 2297, 2299-2300, 2535, 2798, 2804, 2848 i 2880.

Druga situacija u kojoj će Vijeće dalje razmotriti Predloženu činjenicu jeste ona kada je jasno da je Pretresno vijeće Predloženu činjenicu ponovo navelo u odjeljku “Zaključci”, čak i ako tužilaštvo nije uputilo Vijeće na taj dio Presude. Na primjer, iako su Predložene činjenice br. 1888, 1889 i 1891 uzete iz paragrafa 94, 95 i 97 Prvostepene presude u predmetu *Dragomir Milošević*, gdje se diskutuje o dokazima, Vijeće napominje da ih Pretresno vijeće ponovo navodi u odjeljku “Zaključci” u paragrafu 107 prvostepene presude u predmetu *Dragomir Milošević*. Vijeće će stoga dalje razmotriti te Predložene činjenice.³⁰

15. Osim toga, u vezi s poglavljem “Dokazi” u Prvostepenoj presudi u predmetu *Dragomir Milošević*, Vijeće napominje da pododjeljci 1 i 2 odjeljka A ne sadrže pododjeljke koji su eksplicitno označeni kao “Zaključci”, ali sadrže u suštini činjenične zaključke Pretresnog vijeća u predmetu *Dragomir Milošević*, koji se odnose na istorijske i geografske činjenice, te se stoga Predložene činjenice koje potiču iz tih dijelova Presude mogu formalno primiti na znanje pod uslovom da ispunjavaju druge kriterije za formalno primanje na znanje.³¹

16. Jedan broj Predloženih činjenica koje upućuju na istorijske događaje, i u Prvostepenoj presudi u predmetu *Galić* (poglavlje III, odjeljak B) i u Prvostepenoj presudi u predmetu *Dragomir Milošević* (poglavlje II, odjeljak A, pododjeljci 1 i 2), potiče iz izvještaja vještaka g. Roberta Donie. Vijeće podsjeća da g. Donia još nije sačinio ažurirani izvještaj za ovaj predmet.³² U vezi s tim, Vijeće upućuje tužilaštvo na svoje upute date na statusnoj konferenciji održanoj 10. novembra 2011., na kojoj su strane u postupku upućene da ne traže da Vijeće formalno primi na znanje one činjenice za koje namjeravaju predočiti druge dokaze kako bi se izbjeglo da se ista stvar dvaput unese u dokazni spis.³³ U situacijama gdje se svjedočenje svjedoka ili izvještaj vještaka preklapaju s jednom ili više činjenica formalno primljenim na znanje, Vijeće očekuje da strane u postupku unapred pokažu zašto traže njihovo prihvatanje.³⁴

17. Pored toga, pododjeljak 3 odjeljka A u poglavlju “Dokazi” u Prvostepenoj presudi u predmetu *Dragomir Milošević* sadrži informacije koje se odnose na prisustvo Ujedinjenih nacija u Sarajevu i u tom pogledu dokazi predočeni Pretresnom vijeću u predmetu *Dragomir Milošević* “većinom nisu osporavani.”³⁵ Iako nema odjeljka “Zaključci”, Vijeće će dalje razmotriti Predložene

³⁰ Isto tako, Predloženu činjenicu br. 2302 Pretresno vijeće je potvrdilo u par. 265; Predložena činjenica br. 2315 djelimično se potvrđuje u par. 339 i 341; Predložena činjenica br. 2354 djelimično se potvrđuje u par. 378 Prvostepene presude; Predložene činjenice br. 2529-2530 potvrđuju se u par. 495; Predložena činjenica br. 2549 djelimično se potvrđuje u par. 531; Predložena činjenica br. 2807 djelimično se potvrđuje u par. 364; i Predložena činjenica br. 2844 potvrđuje se u par. 622.

³¹ To se odnosi na Predložene činjenice br. 1673, 1678, 1682-1692, 1695-1701, 1705, 1708-1710 i 1716-1717.

³² V. Šesti izvještaj tužilaštva o pretpretresnim pripremanjima (povjerljivo s povjerljivim dodacima), Dodatak C, str. 27.

³³ T. 103.

³⁴ *Ibid.*

³⁵ V. par. 30 Prvostepene presude u predmetu *Milošević*.

činjenice koje potiču iz pododjeljka 3, osim ako iz teksta Presude nije jasno da su Predloženu činjenicu strane u postupku osporile.³⁶ Pododjeljak 4 odjeljka A sadrži kombinaciju diskusije o dokazima i činjeničnih zaključaka Pretresnog vijeća u predmetu *Dragomir Milošević*. Predložene činjenice koje potiču iz tog dijela Presude neće dalje biti razmatrane osim ako iz teksta Presude nije jasno da predstavljaju činjenične zaključke Pretresnog vijeća.³⁷

18. U vezi s pododjeljkom 3 odjeljka B u poglavlju “Dokazi”, Vijeće dalje pojašnjava da se u paragrafima 111-136 iznose dokazi koji uglavnom nisu osporavani. Činjenični zaključci Pretresnog vijeća u predmetu *Dragomir Milošević* u vezi s tim dokazima mogu se naći pod naslovom “Zaključci” u tom istom pododjeljku u paragrafima 137-140. Kada je riječ o tom pododjeljku, Vijeće će stoga dalje razmatrati samo Predložene činjenice koje potiču iz odjeljka “Zaključci”.

19. U vezi s poglavljem III, odjeljkom B, pododjeljkom 1 Prvostepene presude u predmetu *Dragomir Milošević*, Predložene činjenice koje potiču iz paragrafa 959-977 predstavljaju diskusiju Pretresnog vijeća o dokazima. Shodno tome, ukoliko iz formulacije koju je koristilo Pretresno vijeće nije očigledno da je donijet konkretan činjenični zaključak, Predložene činjenice koje potiču iz tog pododjeljka neće dalje biti razmatrane.³⁸ To isto se odnosi na poglavlje II, odjeljak E, pododjeljci 7-9, i odjeljak F, koji, u velikoj mjeri, sadrže samo diskusiju o dokazima.³⁹

20. Na osnovu gorenavedenih faktora, Vijeće zaključuje da Predložene činjenice br. 1715, 1718, 1738-1744, 1746-1752, 1755, 1768, 1770-1772, 1783-1786, 1797-1804, 1826, 1829, 1832-1833, 1842-1843, 1865, 1870-1873, 1877-1880, 1884-1885, 1890, 1893-1896, 1898-1901, 1906-1916, 1923, 1925-1926, 1928-1929, 1933-1935, 1939, 1944-1946, 1950-1953, 1960, 1965, 1968-1974, 1976-1984, 1988-2007, 2009-2011, 2013-2016, 2026-2035, 2038, 2046, 2059, 2061-2064, 2067-2089, 2091-2092, 2095, 2097-2108, 2110-2114, 2116, 2119-2120, 2123-2132, 2136-2137, 2139, 2141-2142, 2144-2152, 2155-2158, 2163-2205, 2207-2218, 2223, 2225-2226, 2229, 2232, 2235, 2250-2251, 2257-2259, 2261, 2264, 2272, 2276, 2279, 2282, 2285-2296, 2298, 2301, 2305-2314,

³⁶ Na primjer, jasno je iz fusnote br. 133 uz par. 39 Prvostepene presude u predmetu *Dragomir Milošević* da je prva rečenica Predložene činjenice br. 1732, u kojoj se navodi da “[v]ojni posmatrači UN-a [...] nisu bili naoružani”, osporena. Shodno tome, Predložena činjenica br. 1732 biće redigovana. Sljedeće Predložene činjenice koje potiču iz pododjeljka 3, odjeljka A poglavlja II predstavljaju činjenične zaključke: br. 1719, 1728-1730, 1732-1733, 1735-1737.

³⁷ Pododjeljak 4 počinje paragrafom 46, u kojem se navodi sljedeće: “Tokom suđenja izvedeni su dokazi o raznim mirovnim inicijativama koje je pokrenuo UNPROFOR, kako prije, tako i tokom perioda na koji se odnosi Optužnica.” Osim toga, taj odjeljak sadrži rečenice kao što su sljedeće: “Obrana je izložila argumenat [...]”, “Postoje dokazi da [...]”, “pukovnik Dragičević je izjavio da [...]”, koje izgleda ukazuju na to da se u tom pododjeljku diskutuje o dokazima. Samo sljedeće Predložene činjenice predstavljaju činjenične zaključke: Predložene činjenice br. 1745, 1753 i 1756-1767.

³⁸ V., na primjer, par. 960, gdje Pretresno vijeće upoređuje dokaze da bi tek na kraju paragrafa izvelo zaključak.

³⁹ Nasuprot tome, v., na primjer, Predloženu činjenicu br. 1839, koja potiče iz par. 822 Prvostepene presude u predmetu *Dragomir Milošević*, i Predloženu činjenicu br. 2060, koja potiče iz par. 751, koje sadrže zaključke Pretresnog vijeća.

2316, 2320-2333, 2338-2342, 2344, 2346-2350, 2355-2361, 2363, 2369, 2384, 2387-2388, 2390, 2392-2395, 2398, 2403-2405, 2409-2425, 2429-2430, 2437-2443, 2445-2457, 2459-2465, 2468-2472, 2479-2481, 2484-2494, 2497-2498, 2500-2503, 2505-2510, 2514, 2516, 2518, 2532-2534, 2536-2538, 2543-2545, 2547, 2550-2553, 2556-2560, 2563, 2565-2569, 2572-2575, 2579, 2581-2584, 2597-2599, 2603, 2605, 2620-2622, 2636, 2640-2641, 2654-2658, 2672, 2675, 2677-2678, 2681-2686, 2688, 2691, 2704, 2713-2718, 2720-2731, 2735-2737, 2742-2744, 2746-2751, 2758, 2761-2768, 2772-2773, 2775-2781, 2784-2785, 2789-2797, 2799-2800, 2805-2806, 2808-2810, 2812-2816, 2818, 2822-2825, 2829, 2831-2832, 2836-2843, 2847, 2850, 2853-2854, 2856-2857, 2859-2863, 2867, 2870, 2873, 2875-2876, 2879 i 2881-2882 nisu relevantne za zaključke Pretresnog vijeća, te stoga neće biti dalje razmatrane.

21. Vijeće primjećuje, podsjećajući i upućujući na svoju diskusiju iz Prve odluke⁴⁰ da jedan broj Predloženih činjenica sadrži u suštini subjektivne kvalifikacije koje se ne mogu smatrati činjeničnim. Iz tog razloga, Predložene činjenice br. 1897 i 2642 neće biti dalje razmatrane.

22. Vijeće podsjeća i upućuje na svoju diskusiju iz Prve odluke u vezi s repetitivnim Predloženim činjenicama.⁴¹ Vijeće je pažljivo ispitalo sljedeće Predložene činjenice i smatra da se one, na osnovu dokaza na kojima se zasnivaju, u znatnoj mjeri preklapaju s drugim Predloženim činjenicama: Predložene činjenice br. 1675, 1690-1691, 1702, 1717, 1812, 1831, 1941, 1985, 1987, 2017, 2094, 2109, 2133, 2228, 2254-2255, 2274, 2284, 2315, 2467, 2483, 2512, 2521, 2570, 2596, 2600, 2614-2615, 2692, 2707-2708, 2739-2740, 2798, 2811, 2851 i 2864.⁴² Vijeće konstatuje da je

⁴⁰ Prva odluka, par. 27.

⁴¹ Prva odluka, par. 28.

⁴² Predložene činjenice br. 1690-1691 su repetitivne u odnosu na Predloženu činjenicu br. 134; Predložena činjenica br. 1702 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 147 i druge rečenice Predložene činjenice br. 287; Predložena činjenica br. 1717 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 148; Predložena činjenica br. 1812 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 1809; Predložena činjenica br. 1831 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 1853; Predložena činjenica br. 1941 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 1942; Predložene činjenice br. 1985 i 1987 su repetitivne u odnosu na Predloženu činjenicu br. 1986; Predložena činjenica br. 2017 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2037; Predložena činjenica br. 2094 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2096; Predložena činjenica br. 2109 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2090; Predložena činjenica br. 2133 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2134; Predložena činjenica br. 2228 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2231; Predložena činjenica br. 2254 je repetitivna u odnosu na Predložene činjenice br. 2243, 2245 i 2256; Predložena činjenica br. 2255 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2256; Predložena činjenica br. 2274 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2275; Predložena činjenica br. 2284 je repetitivna u odnosu na Predložene činjenice br. 2267, 2275 i 2283; Predložena činjenica br. 2315 je repetitivna u odnosu na Predložene činjenice br. 2318 i 2154; Predložena činjenica br. 2467 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2436; Predložene činjenice br. 2483 i 2512 su repetitivne u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2513; Predložena činjenica br. 2521 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2519; Predložena činjenica br. 2570 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2578; Predložena činjenica br. 2596 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2602; Predložena činjenica br. 2600 je repetitivna u odnosu na Predložene činjenice br. 2593 i 2602; Predložena činjenica br. 2614 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2628; Predložena činjenica br. 2615 je repetitivna u odnosu na Predložene činjenice br. 2606-2613 i 2628; Predložena činjenica br. 2692 je repetitivna u odnosu na Predložene činjenice br. 2693 i 2687; Predložena činjenica br. 2707 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2700; Predložena činjenica br. 2708 je repetitivna u odnosu na Predložene

Predložena činjenica br. 1689 identična prvoj rečenici Predložene činjenice br. 110. Te Predložene činjenice neće biti dalje razmatrane.

23. Predložene činjenice br. 1678, 1684, 1753, 2057,⁴³ 2400, 2495-2496, 2619, 2690, 2719 i 2732 nisu jasne i konkretne, ili su neodređene i previše uopštene. One stoga neće biti dalje razmatrane.

24. Vijeće će spojiti Predloženu činjenicu br. 1780 s Predloženom činjenicom br. 1779, Predloženu činjenicu br. 1794 s Predloženom činjenicom br. 1793, Predloženu činjenicu br. 2066 s Predloženom činjenicom br. 2065, Predloženu činjenicu br. 2224 s Predloženom činjenicom br. 2238, Predloženu činjenicu br. 2253 s Predloženom činjenicom br. 2256 i Predloženu činjenicu br. 2337 s Predloženom činjenicom br. 2335. Shodno tome, Predložene činjenice br. 1780, 1794, 2066, 2224, 2253 i 2337 neće biti dalje razmatrane.

25. Dakle, Vijeće konstatuje da sljedeće činjenice ne ispunjavaju prvi kriterij za formalno primanje na zanje, te stoga neće biti dalje razmatrane: 1675, 1678, 1684, 1689-1691, 1702, 1715, 1717-1718, 1738-1744, 1746-1753, 1755, 1768, 1770-1772, 1780, 1783-1786, 1794, 1797-1804, 1812, 1826, 1829, 1831-1833, 1842-1843, 1865, 1870-1873, 1877-1880, 1884-1885, 1890, 1893-1901, 1906-1916, 1923, 1925-1926, 1928-1929, 1933-1935, 1939, 1941, 1944-1946, 1950-1953, 1960, 1965, 1968-1974, 1976-1985, 1987-2007, 2009-2011, 2013-2017, 2026-2035, 2038, 2046, 2057, 2059, 2061-2064, 2066-2089, 2091-2092, 2094-2095, 2097-2114, 2116, 2119-2120, 2123-2133, 2136-2137, 2139, 2141-2142, 2144-2152, 2155-2158, 2163-2205, 2207-2218, 2223-2226, 2228-2229, 2232, 2235, 2250-2251, 2253-2255, 2257-2259, 2261, 2264, 2272, 2274, 2276, 2279, 2282, 2284-2296, 2298, 2301, 2305-2316, 2320-2333, 2337-2342, 2344, 2346-2350, 2355-2361, 2363, 2369, 2384, 2387-2388, 2390, 2392-2395, 2398, 2400, 2403-2405, 2409-2425, 2429-2430, 2437-2443, 2445-2457, 2459-2465, 2467-2472, 2479-2481, 2483-2498, 2500-2503, 2505-2510, 2512, 2514, 2516, 2518, 2521, 2532-2534, 2536-2538, 2543-2545, 2547, 2550-2553, 2556-2560, 2563, 2565-2570, 2572-2575, 2579, 2581-2584, 2596-2600, 2603, 2605, 2614-2615, 2619-2622, 2636, 2640-2642, 2654-2658, 2672, 2675, 2677-2678, 2681-2686, 2688, 2690-2692, 2704, 2707-2708, 2713-2732, 2735-2737, 2739-2740, 2742-2744, 2746-2751, 2758, 2761-2768, 2772-2773, 2775-2781, 2784-2785, 2789-2800, 2805-2806, 2808-2816, 2818, 2822-2825, 2829, 2831-2832,

činjenice br. 2701-2702; Predložene činjenice br. 2739-2740 su repetitivne u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2738; Predložena činjenica br. 2798 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2802; Predložena činjenica br. 2811 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2817; Predložena činjenica br. 2851 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2849; i Predložena činjenica br. 2864 je repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2855.

⁴³ Samo dio Predložene činjenice br. 2057 je neodređen, ali budući da je preostali dio te činjenice repetitivan u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2053, ona neće biti dalje razmatrana.

2836-2843, 2847, 2850-2851, 2853-2854, 2856-2857, 2859-2864, 2867, 2870, 2873, 2875-2876, 2879 i 2881-2882.

26. Pored toga, Vijeće je takođe utvrdilo da jedan broj Predloženih činjenice ne ispunjava traženi kriterijum, te ih Vijeće u sadašnjem obliku ne može formalno primiti na znanje.⁴⁴ Na primjer, u Predloženim činjenicama br. 1927, 2318 i 2482 nema navoda o vremenu i mjestu. Predložene činjenice br. 1732, 1734, 2242, 2391, 2434, 2623-2624, 2638 i 2680 sadrže, pored relevantnih zaključaka Pretresnog vijeća, dijelove koji upućuju na diskusiju o dokazima predloženim relevantnim pretresnim vijećima. Predložene činjenice br. 1703, 1790, 1867, 1942, 2060, 2096, 2407, 2595, 2625 i 2689 sadrže, pored činjeničnih zaključaka, u suštini subjektivne kvalifikacije prvobitnih pretresnih vijeća. Osim toga, Predložena činjenica br. 2354 je djelimično repetitivna u odnosu na Predloženu činjenicu br. 2362. Određene Predložene činjenice sadrže unakrsne reference na druge dijelove presuda iz kojih potiču.⁴⁵ Umjesto da te Predložene činjenice odbaci u cjelosti, Vijeće će ih preformulisati ili redigovati, u skladu s uslovima iz ovog kriterijuma (v. Dodatak). Osim toga, izvjesne Predložene činjenice sadrže netačne reference na presude iz kojih potiču.⁴⁶

C. Predložena činjenica mora biti relevantna za pitanja iz predmetnog postupka

27. Tužilaštvo tvrdi da su sve Predložene činjenice relevantne za pitanje iz predmetnog postupka.⁴⁷ Odbrana po tom osnovu osporava veliki broj Predloženih činjenica.⁴⁸ Vijeće podsjeća na svoju diskusiju iz Prve odluke u vezi s predmetnim kriterijumom i upućuje na svoje razmatranje prigovora odbrane.⁴⁹ Nakon što je razmotrilo svaku pojedinačnu Predloženu činjenicu, Vijeće smatra da su sve Predložene činjenice relevantne za pitanja iz predmetnog postupka.

D. Predložena činjenica ne smije sadržati konstatacije ili kvalifikacije koje su u suštini pravne prirode

28. Tužilaštvo tvrdi da Predložene činjenice iz Dodatka B ispunjavaju ovaj kriterijum.⁵⁰ Odbrana tvrdi da neke Predložene činjenice ne ispunjavaju taj kriterijum.⁵¹ Vijeće podsjeća i

⁴⁴ Predložene činjenice br. 1692, 1699, 1701, 1792, 1822, 1857, 1927, 1962-1963, 2096, 2256, 2269, 2318, 2334, 2336, 2343, 2397, 2482, 2499, 2511, 2561, 2606, 2613, 2617, 2624, 2628, 2647-2648, 2664, 2701, 2709, 2733, 2782, 2801, 2807, 2817, 2826, 2830 i 2852.

⁴⁵ Predložene činjenice br. 1736, 1918, 1927, 1936, 2090, 2219, 2230-2231, 2234, 2297, 2300, 2304, 2317, 2428, 2431, 2476, 2519, 2548, 2576, 2585, 2587, 2601-2602, 2618, 2625, 2627, 2629, 2637, 2639, 2647-2648, 2650, 2659, 2679, 2697, 2700, 2705-2706, 2734, 2845, 2865, 2877 i 2880.

⁴⁶ Predložena činjenica br. 1813 potiče iz par. 738 Prvostepene presude u predmetu *Galić*, a Predložena činjenica br. 2302 potiče iz par. 265 Prvostepene presude u predmetu *Dragomir Milošević*.

⁴⁷ Zahtjev, par. 6-7, 13-14.

⁴⁸ Odgovor, par. 16-17 (šifra B1, C1, C12).

⁴⁹ Prva odluka, par. 34-35.

⁵⁰ Zahtjev, par. 6.

⁵¹ Odgovor, par. 17 (šifra C10).

upućuje na svoju Diskusiju u Prvoj odluci u vezi s izrazima koji imaju i pravno i činjenično značenje.⁵²

29. Vijeće zaključuje da Predložene činjenice br. 1814-1819, 1867,⁵³ 2008, 2012, 2019, 2022, 2040-2044, 2055, 2058, 2060,⁵⁴ 2118, 2138, 2140, 2236, 2408, 2435, 2526-2527, 2643-2644, 2710, 2712 i 2821 sadrže konstatacije i kvalifikacije koje su u suštini pravne prirode. Vijeće, stoga, neće formalno primiti na znanje te Predložene činjenice.

30. Vijeće, osim toga, zaključuje da dijelovi Predloženih činjenica br. 1853, 2037, 2050, 2090, 2222, 2238, 2256, 2266, 2268, 2283, 2304, 2318, 2362, 2397, 2528, 2623, 2628, 2645,⁵⁵ 2653, 2660, 2662-2663, 2689, 2693, 2709, 2711, 2738, 2801 i 2826 sadrže konstatacije i karakterizacije koje su u suštini pravne prirode. Međutim, umjesto da odbije te Predložene činjenice, Vijeće će ih preformulisati tako da sadrže samo činjenične zaključke (v. Dodatak).

E. Predložena činjenica ne smije se temeljiti na sporazumu strana u ranijem postupku

31. Tužilaštvo tvrdi da Predložene činjenice ispunjavaju ovaj kriterijum.⁵⁶ Odbrana osporava jedan broj Predloženih činjenica na osnovi ovog kriterijuma i takođe tvrdi da, kad presuda iz koje potiču ne sadrži podatke o izvoru, u fusnoti, postoji opasnost da je dotična konstatacija Pretresnog vijeće utemeljena na nekoj usaglašenoj činjenici.⁵⁷ Vijeće podsjeća i upućuje na svoju Diskusiju u Prvoj odluci u vezi s Predloženim činjenicama koje se temelje na sporazumu strana u postupku.⁵⁸

32. U skladu s gorenavedenim, Vijeće smatra da je Predložena činjenica br. 1789 uzeta iz rečenice u paragrafu 609 Prvostepene presuda u predmetu *Galić*, koja počinje riječima “[m]eđu stranama nije sporno”, u vezi s kojom se u fusnoti upućuje na Pretpretresni podnesak tužilaštva i Pretpretresni podnesak i Završni pretresni podnesak odbrane. Vijeće smatra da je to snažan (tekstualni) pokazatelj da se Predložena činjenica temelji na sporazumu strana u ranijem postupku, te Vijeće neće dalje razmatrati tu Predloženu činjenicu.

33. Nadalje, Predložene činjenice br. 1711-1712, 1773 i 1823 temelje se na sporazumu strana u postupku, te stoga neće biti dalje razmatrane. Pored toga, Predložena činjenica br. 1779 se

⁵² Prva odluka, par. 37.

⁵³ Samo dio Predložene činjenice br. 1867 sadrži konstatacije koje su u suštini pravne prirode, ali budući da ostatak Predložene činjenice sadrži u suštini subjektivne kvalifikacije, ona se dalje neće razmatrati.

⁵⁴ Samo dio Predložene činjenice br. 2060 sadrži konstatacije koje su u suštini pravne prirode, ali budući da ostatak Predložene činjenice sadrži u suštini subjektivne kvalifikacije, ona se dalje neće razmatrati.

⁵⁵ Predložena činjenica br. 2645 ide uz incident snajperskog djelovanja od 25. juna 1993. (v. Dodatak, odjeljak IV.B.1b)), a ne incident snajperskog djelovanja od 24. jula 1993. (v. Dodatak, odjeljak IV.B.1d)), kako navodi tužilaštvo.

⁵⁶ Zahtjev, par. 6.

⁵⁷ Odgovor, par. 17 (šifra C4, C7, C9), 19.

djelimično temelji na “Stipulacijama”.⁵⁹ Taj dio neće dalje biti razmatran (v. Dodatak). Kada je riječ o Predloženoj činjenici br. 2432, iz konteksta u koji je ta činjenica smještena u izvornoj presudi jasno je da se riječ “nespornom” ne odnosi na usaglašene činjenice.

F. Predložena činjenica ne može biti činjenica osporena u žalbenom postupku ili, ako jeste, o njoj je donesena odluka u žalbenom postupku

34. Tužilaštvo tvrdi da Predložene činjenice ispunjavaju ovaj kriterijum.⁶⁰ Odbrana ne osporava Predložene činjenice po tom kriterijumu. Vijeće konstatuje da sve Predložene činjenice ispunjavaju ovaj kriterijum.

G. Predložena činjenica ne smije se odnositi na djela, ponašanje ili stanje svijesti optuženog

35. Tužilaštvo tvrdi da sve Predložene činjenice ispunjavaju ovaj kriterijum.⁶¹ Odbrana osporava jedan broj Predloženih činjenica po tom kriterijumu.⁶² Vijeće podsjeća i upućuje na svoju Diskusiju iz Prve odluke u vezi s tim kriterijumom.⁶³ Vijeće zaključuje da Predložena činjenica br. 1754 ne ispunjava ovaj kriterijum, te je dalje neće razmatrati.

H. Predložena činjenica, kako ju je formulisala strana koja je predlaže, ne smije se suštinski razlikovati od činjenica o kojima je presuđeno u izvornoj presudi

36. Tužilaštvo tvrdi da se Predložene činjenice suštinski ne razlikuju od činjenica o kojima je presuđeno u prvobitnoj presudi.⁶⁴ Odbrana po tom osnovu osporava jedan broj Predloženih činjenica.⁶⁵ Vijeće podsjeća i upućuje na svoju diskusiju iz Prve odluke u vezi s Predloženim činjenicama koje navode na krivi trag ili nisu konzistentne.⁶⁶ U skladu s gorenavedenim, Vijeće konstatuje da Predložena činjenica br. 1858 navodi na krivi trag, te stoga neće biti formalno primljena na znanje.

37. Vijeće napominje da jedan broj Predloženih činjenica ne odgovara tekstu presuda iz kojih potiču, budući da sadrže navode o vremenu događaja koji ne proizlaze direktno iz teksta presuda iz

⁵⁸ Prva odluka, par. 40.

⁵⁹ Prvostepena presuda u predmetu *Galić*, fusnota 366.

⁶⁰ Zahtjev, par. 19.

⁶¹ Zahtjev, par. 8-9.

⁶² Odgovor, par. 16 (šifra C5).

⁶³ Prva odluka, par. 45.

⁶⁴ Zahtjev, par. 6-7.

⁶⁵ Odgovor, par. 16 (šifra C5).

⁶⁶ Prva odluka, par. 47-48.

kojih potiču.⁶⁷ Nakon što je ispitalo te Predložene činjenice u kontekstu presuda iz kojih potiču, Vijeće će prihvatiti navode o vremenu događaja koje je predložilo tužilaštvo.

38. Najzad, Predložene činjenice br. 1883, 1943, 1964, 2266, 2343, 2436, 2458, 2546, 2759, 2771, 2855 i 2868, koje ne odražavaju tačno tekst izvornih presuda, biće preformulisane u skladu s ovim kriterijumom (v. Dodatak).

V. DISPOZITIV

39. Na osnovu gorenavedenog obrazloženja i u skladu s pravilima 54 i 94 Pravilnika, Vijeće:

djelimično **ODOBRAVA** Zahtjev i formalno prima na znanje sljedeće Predložene činjenice:

1) 1673-1674, 1679-1683, 1685-1688, 1693-1698, 1700, 1704-1710, 1713-1714, 1716, 1719-1731, 1733, 1735, 1737, 1745, 1756-1767, 1769, 1774-1778, 1781-1782, 1787-1788, 1791, 1795-1796, 1805-1811, 1813, 1820-1821, 1824-1825, 1827-1828, 1830, 1834-1841, 1844-1852, 1854-1856, 1859-1864, 1866, 1868-1869, 1874-1876, 1881-1882, 1886-1889, 1891-1892, 1902-1905, 1917, 1919-1922, 1924, 1930-1932, 1937-1938, 1940, 1948-1949, 1954-1957, 1959, 1961, 1966-1967, 1975, 1986, 2018, 2020-2021, 2023-2025, 2036, 2039, 2045, 2047-2049, 2051-2054, 2056, 2093, 2115, 2117, 2121-2122, 2134-2135, 2143, 2153-2154, 2159-2162, 2206, 2220-2221, 2233, 2237, 2239-2241, 2243-2249, 2252, 2260, 2262-2263, 2265, 2267, 2270-2271, 2273, 2275, 2277-2278, 2280-2281, 2299, 2302-2303, 2319, 2345, 2351-2353, 2364-2368, 2370-2383, 2385-2386, 2389, 2396, 2399, 2401-2402, 2406, 2426-2427, 2432-2433, 2444, 2466, 2473-2475, 2477-2478, 2504, 2513, 2515, 2517, 2520, 2522-2525, 2529-2531, 2535, 2539-2542, 2554-2555, 2562, 2564, 2571, 2577-2578, 2580, 2586, 2588-2594, 2604, 2607-2612, 2616, 2626, 2630-2635, 2646, 2649, 2651-2652, 2661, 2665-2671, 2673-2674, 2676, 2687, 2694-2696, 2698-2699, 2702-2703, 2741, 2745, 2752-2757, 2760, 2769-2770, 2774, 2783, 2786-2788, 2802-2804, 2819-2820, 2827-2828, 2833-2835, 2844, 2846, 2848-2849, 2858, 2866, 2869, 2871-2872, 2874 i 2878 u skladu s pravilom 94 (B);

2) 1692, 1699, 1701, 1703, 1732, 1734, 1736, 1779, 1790, 1792-1793, 1822, 1853, 1857, 1883, 1918, 1927, 1936, 1942-1943, 1962-1964, 2037, 2050, 2065, 2090, 2096, 2219, 2222, 2227, 2230-2231, 2234, 2238, 2242, 2256, 2266, 2268-2269, 2283, 2297, 2300, 2304, 2317-2318, 2334-2336, 2343, 2354, 2362, 2391, 2397, 2407, 2428, 2431, 2434, 2436, 2458, 2476, 2482, 2499, 2511, 2519, 2528, 2546, 2548-2549, 2561, 2576, 2585, 2587, 2595, 2601-2602, 2606, 2613, 2617-2618, 2623-2625, 2627-2629, 2637-2639, 2645, 2647-2648, 2650, 2653, 2659-2660, 2662-2664, 2679-

⁶⁷ To su Predložene činjenice br. 1725, 1735, 1806, 1825, 1835, 1854, 1938, 1940, 1954-1957, 1961 i 1967.

2680, 2689, 2693, 2697, 2700-2701, 2705-2706, 2709, 2711, 2733-2734, 2738, 2759, 2771, 2782, 2801, 2807, 2817, 2826, 2830, 2845, 2852, 2855, 2865, 2868, 2877 i 2880 u skladu s pravilom 94(B), uz izmjene navedene u ovoj odluci (v. također Dodatak);

3) 1676-1677, 1947 i 1958 u skladu s pravilom 94 (A);

ODGAĐA donošenje odluka o proceduri vezanoj za dokaze u postupku pobijanja; i

ODBACUJE ostatak Zahtjeva.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna verzija na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orié,
predsjedavajući

Dana 13. aprila 2012. godine
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

**DODATAK TREĆOJ ODLUCI PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA
ZA FORMALNO PRIMANJE NA ZNANJE ČINJENICA O
KOJIMA JE PRESUĐENO**

Tabela činjenica o kojima je presuđeno koje je Vijeće izmijenilo

Broj Predložene činjenice	Izmijenjena činjenica o kojoj je presuđeno
I. ČINJENIČNI KONTEKST	
1692	Nakon referenduma o nezavisnosti održanog u februaru 1992., Evropska zajednica je objavila da namjerava priznati Bosnu i Hercegovinu kao nezavisnu državu.
1699	Barikade su uklonjene u noći 2. marta 1992., ali neke od njih su ponovo podignute 3. marta 1992.
1701	Kad je policija BiH-a ušla u hotel "Holiday Inn", uhapsila je šest strijelaca, ali su Karadžić i njegova svita, kao i ostali strijelci, već napustili hotel.
1703	Dana 6. aprila 1992. u Sarajevu je došlo do pucnjave, pri čemu su se strane međusobno optuživale za počinjanje neprijateljstava.
A. Uloga Ujedinjenih nacija u Sarajevu	
1732	Zadatak vojnih posmatrača UN-a bio je da na područjima gdje su bili razmješteni osmatraju, istražuju i podnose izvještaje o opštem stanju, uključujući vojnu i humanitarnu situaciju.
1734	U Sektoru Sarajevo u februaru 1993. oko 60 posmatrača pokrivalo je ukupno 14 posmatračkih mjesta (11 položaja LIMA i 3 PAPA položaja).
1736	Osmatrački položaji UNPROFOR-a i velik broj osmatračkih položaja vojnih posmatrača UN-a nalazili su se na linijama sukoba između dviju zaraćenih strana.
II. VOJNE STRUKTURE I NAORUŽANJE	
A. Vojne strukture	
1779	SRK je sačinjavalo deset do trinaest brigada, čija se brojnost kretala od nekoliko desetina do nekoliko hiljada vojnika, koji su bili raspoređeni u bataljone i čete, pri čemu je svaki bataljon imao od 56 do preko 700 ljudi.
1. Period 1992.-1994. (Komanda generala Stanislava Galića)	
1790	General Galić je bio profesionalni oficir.
1792	General Galić je bio prisutan na bojištu u Sarajevu sve vrijeme od 10. septembra 1992. do 10. avgusta 1994., u neposrednoj blizini linija sukoba.
1793	General Galić je aktivno pratio situaciju u Sarajevu, posebno s komandog mjesta u Lukavici.

2. Period 1994.-1995. (Komanda generala Dragomira Miloševića)	
1822	Od 6. jula 1993. ili približno od tog datuma, Dragomir Milošević je bio načelnik štaba i zamjenik komandanta SRK-a, dok je komandant tog korpusa bio general Stanislav Galić.
1853	Komandant SRK-a Dragomir Milošević je redovno obilazio jedinice SRK-a na linijama sukoba kako bi stekao utisak o stanju na terenu.
1857	Mjesečni izvještaji Vojnog tužilaštva za područje Sarajeva nisu sadržavali nijednu informaciju o krivičnim postupcima protiv pripadnika SRK-a po optužbama za ratne zločine.
C. Naoružanje korišteno za granatiranje i snajpersko djelovanje	
1883	SRK je 1994. i 1995. godine tražio i dobijao avionske bombe od "100/105 kilograma", 150 kilograma i 250 kilograma. Godine 1994. i 1995. SRK posjedovao modificovane avionske bombe i lansere avionskih bombi. VRS je na avionske bombe montirao rakete kako bi se one mogle lansirati sa zemlje.
D. Kontrola nad granatiranjem i snajperskim djelovanjem	
2. Kontrola nad granatiranjem	
1918	SRK je koristio modificovane avionske bombe i lansere avionskih bombi i komandant SRK-a Dragomir Milošević bio je direktno umiješan u angažovanje ovog naoružanja.
E. Linije sukoba i područja kontrole	
1927	U periodu od avgusta 1994. do novembra 1995., ABiH je kontrolisala nekoliko brda i uzvisina u blizini centralnih dijelova Sarajeva, kao što su Debelo brdo, Čolina Kapa, brdo Mojnilo, brdo Žuč i brdo Hum. Međutim, većina tih brda ili uzvisina, naročito brda na liniji sukoba na jugu i jugoistoku, vidjela su se s teritorije koju je kontrolisao SRK.
1. Centralni dijelovi Sarajeva: Grbavica, Marin Dvor, Hrasno	
1936	Od septembra 1992. do avgusta 1994., SRK je kontrolisao područje Vraca, jugozapadno od Grbavice.
2. Jugoistok: Širokača, Jevrejsko groblje, Debelo Brdo, Zlatište, Čolina Kapa, planina Trebević	
1942	Vojnici SRK-a imali su pristup području oko ceste za Pale, koja se nije nalazila na teritoriji ABiH, te širem području stijene Baba.

1943	U decembru 1992., SRK je djelovao sa šireg područja stijene Baba.
1962	U periodu od septembra 1992. do avgusta 1994., dio Neđarića istočno od Ulice Ante Babića i južno od Ulice Đure Jakšića (ime ulice kasnije promijenjeno), gdje su se nalazile više zgrade, te Alipašino Polje, kontrolisala je ABiH.
1963	U blizini Zavoda za slijepe, snage ABiH i SRK-a bile su udaljene svega nekoliko metara.
1964	Borbe na području Alipašino Polja bile su žestoke od prvih mjeseci sukoba i vojnici objiju strana neprekidno su pucali sa tog područja i na njega.
III. KAMPANJA PROTIV CIVILA U SARAJEVU	
A. Kampanja granatiranja i snajperskog djelovanja od septembra 1992. do novembra 1995. godine	
1. Kampanja od septembra 1992. do avgusta 1994.	
2037	Civili u dijelovima Sarajeva pod kontrolom ABiH u periodu od septembra 1992. do avgusta 1994. bili su napadani s teritorije pod kontrolom SRK-a, te je to, u najmanju ruku, imalo za posljedicu pogibiju stotina i ranjavanje hiljada civila.
2050	U periodu od septembra 1992. do avgusta 1994., civili su obrađivali zemlju, išli po vodu i sakupljali drva noću ili u vrijeme kada je vidljivost bila smanjena, te smišljali alternativne puteve s jednog kraja grada na drugi kako bi izbjegli da budu viđeni i na meti snajperske vatre s teritorije pod kontrolom SRK-a.
2. Kampanja od avgusta 1994. do novembra 1995.	
2065	Od avgusta 1994. do novembra 1995., granatiranje i snajperska vatra po civilima unutar linija sukoba prvenstveno je otvarana sa teritorije koju je držao SRK. Civilima su granatiranjem i snajperskim djelovanjem nanošene teške povrede ili smrt. Hice i granate, koji su doletjeli sa teritorije koju je držao SRK, ispalili su pripadnici SRK.
B. Česti ciljevi granatiranja i snajperskog djelovanja	
a) Bolnica Koševo	
2090	SRK je gađao bolnicu Koševo i Državnu bolnicu.
2096	U periodu od septembra 1992. do avgusta 1994., napadi na bolnicu Koševo prouzrokovali su smrt ili ranjavanje civila koji su se u njoj nalazili, oštetili su bolničku infrastrukturu, te umanjili sposobnost te medicinske ustanove da pruža njegu bolesnicima.

IV. KONKRETNI INCIDENTI SNAJPERSKOG DJELOVANJA I GRANATIRANJA	
A. Incidenti snajperskog djelovanja i granatiranja navedeni u Prilozima	
1. Incidenti snajperskog djelovanja u Sarajevu (Prilog F)	
a) Incident snajperskog djelovanja, 13. decembar 1992. – Prilog F1	
2219	Ulaz u kuću porodice Pita potpuno je zaklonjen susjednim kućama i zbog objekata poput ograda, iz pravca stijene Baba postoji tek uska linija neposredne vidljivosti.
2222	Dana 13. decembra 1992., Anisa Pita, koja je tada imala tri i po godine, gađana je i povrijeđena hicem ispaljenim s područja kojem su vojnici SRK-a imali pristup.
b) Incident snajperskog djelovanja, 11. juli 1993. – Prilog F3	
2227	Munira Zametica je umrla kasnije toga poslijepodneva.
2230	Vatreni položaji SRK-a nalazili su se na tornju pravoslavne crkve i obližnjim neboderima.
2231	Između tornja pravoslavne crkve i tačke gdje je žrtva ustrijeljena postojala je linija nišanjenja.
2234	Vojnici ABiH naišli su nakon tog incidenta snajperskog djelovanja i tek tada su uzvratili vatrom u pravcu pravoslavne crkve.
2238	Dana 11. jula 1993. Munira Zametica je pogođena s teritorije koju je držao SRK dok je zahvatala vodu kantom.
c) Incident snajperskog djelovanja, 3. septembar 1993. - Prilog F4	
2242	Prešle su ulicu držeći se za ruke i prošle iza kontejnera postavljenih kao zaklon od snajperista SRK-a.
2256	Nafa i Elma Tarić, Nafina osmogodišnja kćer, gađane su i povrijeđene s položaja na području Ozrenske ulice na Hrasnom Brdu, koji je kontrolisao SRK, 3. septembra 1993.
d) Incident snajperskog djelovanja, 2. novembar 1993. - Prilog F5	
2266	Na Ramizu Kundo pucano je s teritorije pod kontrolom SRK-a.

e) Incident snajperskog djelovanja, 26. juni 1994. - Prilog F9	
2268	Sanela Muratović je nosila majicu kratkih rukava, pantalone i patike, a Omerovićeve je na sebi imala kratke pantalone.
2269	U trenutku kad su dvije djevojke krenule da prijeđu ulicu prema stambenoj zgradi Omerovićeve, nekoliko uniformisanih vojnika ABiH upozorili su ih da je “počela snajperska vatra i [da] požur[e]”. One su potrčale.
2283	Sanelu Muratović su namjerno gađali s teritorija koji je kontrolisao SRK.
f) Incident snajperskog djelovanja, 8. oktobar 1994. - Prilog F11	
2297	Još dva incidenta snajperskog djelovanja dogodila su se na istom području u razmaku od nekoliko minuta.
2300	Ubrzo nakon što je otvorena vatra na drugi tramvaj, ustrijeljeno je i ranjeno četvoro djece u dobi od 12 do 14 godina, dok su pretrčavali to područje u blizini Filozofskog fakulteta i zgrade Izvršnog vijeća.
2304	Tramvaj je pogođen vatrom iz mitraljeza na krivini u obliku slova S u ulici Zmaja od Bosne, a Alma Ćutuna je pogođena i teško ranjena u desnu butinu.
g) Incident snajperskog djelovanja, 18. novembar 1994. - Prilog F12	
2317	Dženana Sokolović je pogođena u desnu stranu tijela, metak je prošao kroz njen abdomen, izašao na lijevoj strani tijela i, nastavivši se kretati, prošao je kroz glavu Nermina Divovića.
2318	Hitac koji je 1. novembra 1994. usmrtio Nermina Divovića i ranio Dženanu Sokolović ispaljen je iz zgrade "Metalke", za koju se znalo da je snajperski položaj SRK-a.
h) Incident snajperskog djelovanja, 23. novembar 1994. – Prilog F13	
2334	Dana 23. novembra 1994. tramvaj je pogođen na raskrsnici ispred “Holiday Inna”, ili ubrzo nakon toga, ispred kasarne “Maršal Tito”, između dva muzeja.
2335	Vatra je otvorena iz jednog od nebodera u Lenjinovoj ulici ili iz zgrade "Metalke", lokacija koje je držao SRK. Hice je ispalio pripadnik SRK-a.
2336	Sabina Šabanić i Afeza Karačić, koje su bile u tramvaju, zadobile su teške povrede.
i) Incident snajperskog djelovanja, 3. mart 1995. - Prilog F15	
2343	Dana 3. maja 1995. tramvaj je pogođen kod hotela “Holiday Inn”, u blizini Zemaljskog muzeja, neposredno prije mjesta na kojem tramvajske tračnice prave krivinu u obliku slova S.

j) Incident snajperskog djelovanja, 6. mart 1995. - Prilog F16	
2354	Dana 6. marta 1995. Tarik Žunić, star 14 godina, na sebi je imao farmerke i zelenu jaknu.
2362	Tarik Žunić je pogođen i teško ranjen hicem iz mitraljeza sa položaja SRK-a na Špicastoj Stijeni dok je hodao ulicom Sedrenik i nakon što je prošao dio zaklonjen ceradom.
2. Incidenti granatiranja (Prilog G)	
a) Incident granatiranja, 1. juni 1993. - Prilog G4	
2391	Izvor vatre se nalazio na teritoriji koju je kontrolisao SRK.
2397	Samo dvije granate su ispaljene i pale su brzo jedna za drugom gotovo na isto mjesto na parkiralištu; druga granata nije pala nimalo bliže atomskom skloništu.
2407	Parkiralište je granatirano nakon što je turnir počeo.
b) Incident granatiranja, 22. januara 1994. - Prilog G6	
2428	U naselju nije bilo nikakvih vojnih dejstava, nisu primijećeni nikakvi vojnici, a grupe djece izašle su napolje da se igraju.
2431	Granate su ispaljene bilo sa zapada ili sjeverozapada.
2434	Granatiranje je utihnulo nakon što su ispaljena samo tri projektila, pri čemu su sva tri promašila "Kulina bana" (dva su pala na udaljenosti od najmanje 150 metara). "Kulin ban" nije bio predviđeni cilj ovoga napada.
c) Incident granatiranja, 4. februar 1994. - Prilog G7	
2436	Dana 4. februara 1994. oko 11:30 sati tri minobacačke granate pale su na stambeno naselje Dobrinja, kojom prilikom je poginulo najmanje osam civila, među njima i jedno dijete, i ranjeno je najmanje 18 osoba, među njima i dvoje djece.
2458	U zdravstvenom kartonu iz opšte bolnice Dobrinja za ženu koja je poznata kao svjedokinja R iz predmeta <i>Tužilac protiv Galića</i> (predmet br. IT-98-29) navodi se da je 4. februara 1994. "ranjena u eksploziji granate" u nogu.
2476	U slučaju dviju granata, izvor vatre nalazio se na teritoriji koju je kontrolisao SRK.
d) Incident granatiranja, 5. februar 1994. - Prilog G8	
2482	Edin Suljić, predstavnik lokalnog istražiteljskog tima formiranog radi sprovođenja istrage o incidentu koji se dogodio na pijaci Markale 5. februara 1994., i predstavnik

	UN-a Afzaal Niaz obišli su bolnice i mrtvačnicu u koje su odvezene žrtve eksplozije.
2499	Muškarac poznat kao svjedok AF iz predmeta <i>Tužilac protiv Galića</i> (IT-98-29) nalazio se 5. februara 1994. u bašti kuće svoje majke, kada je začuo da je projektil iz teškog oruđa poput minobacača ispaljen s područja iza položaja SRK-a, u Špicastoj stijeni, na Mrkoviće.
2511	Predstavnik SRK-a pukovnik Cvetković potvrdio je komandantu Johnu Hamillu, članu tima istražitelja UN-a, da se na Mrkovićima, duž procijenjenog pravca gađanja, sjeverno-sjeveroistočno od Markala, nalazi više minobacača od 120 mm.
2519	Granata koja je eksplodirala na pijaci Markale, dolazeći iz smjera sjeveroistoka, prešla je mnogo više od 2.600 metara, što znači da je ispaljena s položaja koji se nalazi duboko na teritoriji pod kontrolom SRK-a.
2528	Na pijacu je dolazilo mnogo ljudi.
f) Incident granatiranja, 26. maj 1995. - Prilog G13	
2546	Ulicu Safeta Hadžića je 26. maja 1995. pogodila modifikovana avionska bomba.
2548	ABiH nije imala niti je upotrebljavala modifikovane avionske bombe; imao ih je i upotrebljavao isključivo SRK.
2549	Dana 26. maja 1995., na ulicu Safeta Hadžića ispaljeno je više granata, ali nisu sve eksplodirale.
g) Incident granatiranja, 16. juni 1995. - Prilog G15	
2561	Projektil koji je 16. juna 1995. eksplodirao na Trgu međunarodnog prijateljstva 10 bio je modifikovana avionska bomba. U eksploziji tog projektila ranjeno je sedam civila.
h) Incident granatiranja, 28. avgust 1995. - Prilog G18	
2576	Ispaljenje minobacačke granate nije registrovano zato što je radar bio podešen za detekciju putanja minobacačkih granata ispaljenih s udaljenosti od 950 metara i manje, pa bi, shodno tome, putanja svake granate ispaljene s udaljenosti od 1.500 do 3.000 metara vodila ispod radarskog snopa.
B. Incidenti koji nisu navedeni u Prilozima, a koji potkrepljuju zaključak o postojanju obrasca ponašanja, odnosno kampanje	
1. Primjeri snajperskog djelovanja ili granatiranja u periodu od septembra 1992. do avgusta 1994.	
b) Incident snajperskog djelovanja, 25. juni 1993.	
2585	Osoba poznata kao svjedok G u predmetu <i>Tužilac protiv Stanislava Galića</i> (IT-98-

	29-T) izjavio je da je 25. juna 1993. bio u povrtnjaku na svom imanju u Kobiljoj Glavi i brao salatu, kada je, oko 13:20 sati, začuo pucnjavu s Orahovog Brijega.
2587	Osoba poznata kao svjedokinja K u predmetu <i>Tužilac protiv Stanislava Galića</i> (IT-98-29-T), koja je toga dana bila u posjeti svjedoku G, vidjela ga je na zemlji, kako leži na leđima, na udaljenosti od 50-100 metara od njegove kuće.
2595	Svjedok G je na sebi imao samo kratke hlače.
2601	Postojala je linija neposredne vidljivosti od područja oko "Ticine kuće" do mjesta na kojem je ranjen svjedok G.
2602	Meci kojima je gađan svjedok G ispaljeni su iz pravca Orahovog Brijega, s područja "Ticine kuće".
c) Incident snajperskog djelovanja, 27. juni 1993., u Centru	
2606	Milada Halili i njezin suprug Sabri Halili su ujutro 27. juna 1993., oko podneva, išli s Almasom Konjhodžić, Miladinom majkom, u poštu.
2613	Almasu Konjhodžić su odveli u bolnicu, gdje je od povrede umrla.
2617	Almasa Konjhodžić je na sebi nosila civilnu odjeću.
2618	U blizini incidenta nije bilo vojnika niti drugih vojnih ciljeva.
2623	U vrijeme događaja u blizini kasarne Maršal Tito nije bilo nikakvih vojnih aktivnosti.
2624	Sa Grbavice je postojala nesmetana linija nišanjenja na raskrsnicu na kojoj je Almasa Konjhodžić pogođena.
2625	Na raskrsnicu su postavljeni kontejneri radi zaštite od artiljerijske vatre sa Grbavice jer su tu raskrsnicu i ranije gađali.
2627	U vrijeme incidenta Grbavica je bila pod kontrolom SRK-a.
2628	Dana 27. juna 1993. Almasa Konjhodžić je gađana i ubijena hicem ispaljenim sa teritorije na Grbavici koju je kontrolisao SRK.
d) Incident snajperskog djelovanja, 24. juli 1993., u Sedreniku	
2629	Mejra Jusović, koja je živjela na adresi Ulica Sedrenik 133B na Sedreniku, išla je 24. jula 1993. oko 3:00 sata sa susjedom na Pašino Brdo, šumoviti predio u neposrednoj blizini u pravcu sjeveroistoka, da sakupljaju drva.
2637	Od Špicaste stijene do mjesta ranjavanja postojala je nezapriječena linija neposredne vidljivosti.
2638	Redovno se pucalo na civile na teritoriji u blizini Špicaste stijene koja je bila pod kontrolom ABiH.
2639	Hitac koji je ranio Mejru Jusović ispaljen je sa Špicaste stijene, teritorije koju je

	kontrolisao SRK.
2645	Dana 25. juna 1993. svjedok G je gađan s teritorije pod kontrolom SRK-a.
e) Incident snajperskog djelovanja, 5. avgust 1993., na Kobiljoj Glavi	
2647	Tokom sukoba kuće na Kobiljoj Glavi nisu imale ni vode ni struje i ljudi su po vodu obično išli na obližnju rijeku i to u zoru ili sumrak, da ih ne bi vidjeli i pucali u njih.
2648	Dana 5. avgusta 1993., djevojke još nisu čule pucnjavu.
2650	Šahićeva je vidjela bljesak mitraljeza iz kojeg se pucalo na njih.
2653	Toga jutra kada se incident dogodio, vrijeme je bilo lijepo, tri prijateljice su na sebi imale majice kratkih rukava i farmerke.
2659	Prvim mecima, koji su pljuštali po zemlji oko njihovih nogu dok su hodale Starom cestom, gađane su Šahićeva i njene prijateljice.
2660	Dok su trčale da se sklone u voćnjaku, pucnjava se nastavila.
2662	Dana 5. avgusta 1993. Vildanda Kapur je gađana s teritorije pod kontrolom SRK-a.
f) Incident snajperskog djelovanja, 2. novembar 1993., u Hrasnom	
2663	Dana 2. novembra 1993. Ramiza Velića su gađali s područja na Vracama koje je kontrolisao SRK.
2664	Dana 2. novembra 1993. godine, oko 09:30 sati, Ramiz Velić, radnik Javnog komunalnog preduzeća u Sarajevu raščišćavao je smeće bagerom u Ulici braće Ribara, u naselju zvanom Trg heroja u Hrasnom.
2679	Mjesto incidenta jasno se vidjelo s položaja SRK na Vracama.
2680	Meci koji su ispaljeni na bager, od kojih je jedan pogodio žrtvu, ispaljeni su s područja Vraca.
g) Incident snajperskog djelovanja, 9. novembar 1993., na Briješkom Brdu	
2689	Osmanovićeva je na sebi imala suknju, majicu i džemper.
2693	Fatima Osmanović gađana je s teritorija pod kontrolom SRK-a.
h) Incident snajperskog djelovanja, 11. januar 1994., u Hrasnom	
2697	Mukanović je 11. januara 1994. stigao kući s posla oko 19:00 sati. Napolju je već bio mrak.
2700	Stan su pogodila dva metka.
2701	Jedan metak prošao je kroz drveni okvir na lijevoj strani prozora, koji gleda napolje, i

	ranio njegovu suprugu u desnu lopaticu, presjekao aortu i zabio se u tijelo.
2705	Ništa nije zaklanjalo liniju nišanjenja između Hrasnog brda i stana Mukanovićevih.
2706	Hatema Mukanović je ubijena metkom ispaljenim s teritorije pod kontrolom SRK-a na Hrasnom brdu.
2709	Hici ispaljeni na Mukanovićev stan su ispaljeni na prozor njegovog stana.
2711	U zgradi i u njenoj blizini nije bilo vojnika niti su provođena borbena dejstva.
i) Incident snajperskog djelovanja, 13. jun 1994., između Dobrinje i Alipašnog Polja	
2733	Dana 13. juna 1994., na cesti od Alpašnog Polja i Dobrinje, metak je pogodio Salčinovu u dlan i podigao joj ruku ispred nje.
2734	Metak su ispalili pripadnici SRK s teritorije koju je kontrolisao SRK, zapadno od linije sukoba.
2738	Fatimu Salčin i Đemala Maljanovića su gađali s teritorije koji je kontrolisao SRK.
2. Primjeri snajperskog djelovanja i granatiranja od avgusta 1994. do novembra 1995.	
b) Incident granatiranja, 8. novembar 1994., u opštini Centar	
2759	Dana 8. novembra 1995., u poslijepodnevrim satima, na Livanjsku ulicu su pale tri granate.
2771	Druga i treća granata ispaljene sa sjeveroistoka, s teritorije pod kontrolom SRK-a.
c) Incident granatiranja i snajperskog djelovanja, 21. novembar 1994., u opštini Centar	
2782	Dana 21. novembra 1994., tramvaj na Grbavici pogodila je raketa ispaljena iz ručnog bacača raketa tipa M80.
d) Incident snajperskog djelovanja, 22. novembar 1994., u Sedreniku	
2801	Dana 22. novembra 1994., Sanela Dedović pogođena je i teško ranjena u gležanj fragmentom metka koji je ispaljen iz snajperskog oružja.
e) Incident snajperskog djelovanja, 10. decembar 1994., u Sedreniku	
2807	Dana 10. decembra 1994., Derviša Selmanović je izašla u dvorište jedne svoje prijateljice po drva za ogrjev.
2817	Derviša Selmanović je pogođena iz mitraljeza i teško ranjena u nogu dok je bila u stražnjem dvorištu jedne kuće na Sedreniku. Hici su ispaljeni sa litice Špicaste stijene koju je kontrolisao SRK.

g) Incident granatiranja, 16. juni 1995., u opštini Centar	
2826	Dana 14. maja 1995., Jasmina Tabaković je ubijena hicem u svojoj spavaćoj sobi na Dobrinji.
2830	U eksploziji modifikovane avionske bombe u ulici Čobanija 16. juna 1995. ranjena su najmanje tri civila, od čega dvojica teško.
h) Incident granatiranja, 28. juni 1995., zgrada televizije	
2845	Modifikovana avionska bomba koja je 28. juna 1995. pogodila zgradu televizije ispaljena je sa područja oko Ilidže koje je bilo pod kontrolom SRK-a.
i) Incident granatiranja, 28. juni 1995., u Novom Gradu	
2852	U eksploziji koja se dogodila 28. juna 1995. poginulo je troje ljudi, a ranjeno sedmero, i sve žrtve su bili civili koji su stanovali u stambenoj zgradi u Geteovoj ulici br. 5.
j) Incident granatiranja, 1. juli 1995., u Hrasnici	
2855	Prvog jula 1995. u večernjim satima pale su dvije modifikovane avionske bombe, i to jedna u ulicu Bunički potok, a druga u ulicu Alekse Šantića.
2865	ABiH nije imala niti je koristila modifikovane avionske bombe; imao ih je i koristio samo SRK.
k) Incident granatiranja, 23. juli 1995., u Sokolovićima	
2868	Dana 23. jula 1995., jedna modifikovana avionska bomba je eksplodirala u Bjelašničkoj ulici u Sokolovćima.
l) Incident granatiranja, 22. avgust 1995., u Novom Sarajevu	
2877	Od posljedica eksplozije jedna civilna osoba je poginula, a jedna je bila lakše povrijeđena.
2880	Veći dio zida na zapadnoj strani zgrade raznesen je eksplozijom.